

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΗ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Αρ. Πρωτ.: 3581
Αθήνα, 01/07/2022

Ταχ. Δ/ση: Κεφαλληνίας 45 & Κόμνα Τράκα
Τ.Κ. – Πόλη: 112 57 Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Παναγοηλιοπούλου
Τηλέφωνο: 2132124743
eMail: eaadhsy@eaadhsy.gr
Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700
Ιστότοπος: 213 2124 777

Προς: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Υπόμνηση υποχρεώσεων αναθετούσων αρχών/αναθετόντων φορέων που σχετίζονται με την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης (κατ' άρθρο 26, 32 & 269 ν. 4412/2016)

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της ΕΑΑΔΗΣΥ (εφεξής Αρχή) για παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή αναθετούσων αρχών και αναθετόντων φορέων στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης και σε συνέχεια πρόβλεψης ειδικών ή/και εξαιρετικών εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση επειγουσών ή/και τρεχουσών έκτακτων συνθηκών (ενδεικτικά, λόγω της υγειονομικής κρίσης του COVID-19), υπενθυμίζονται τα ακόλουθα:

I. Η διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις, όπως ενσωματώθηκαν με τα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35) καθώς και στο άρθρο 50 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκε με το άρθρο 269 του ν. 4412/2016.

Οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, ιδίως της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης

μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (πρβλ. C-275/08 Επιτροπή κατά Γερμανίας και C-352/12 Consiglio Nazionale), το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν πράγματι οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση φέρει αυτός που τις επικαλείται. Συγκεκριμένα, προκειμένου οι Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις να μην απωλέσουν την πρακτική αποτελεσματικότητά τους, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από τις εν λόγω Οδηγίες ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από τις Οδηγίες αυτές περιπτώσεις με νέους όρους, που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

Περαιτέρω, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, γίνεται δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, **μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία**, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣΤΕ 1747/2011). Σύμφωνα δε με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν πληρούνται μία από τις σωρευτικά απαιτούμενες προϋποθέσεις, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

II. Στο σημείο αυτό, υπενθυμίζεται ότι η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 και του άρθρου 269 του ν. 4412/2016 αποτελεί διαδικασία ανάθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 50 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα, κατά δε τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4412/2016 **εφαρμόζεται ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης**. Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε σειρά Γνωμών της Αρχής (ενδεικτικά γνώμες του 2020 υπ' αριθμ. Α10, Α14, Α16, Α20, Α21, Α31, Α32) και στην Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) 24/2020 (ΑΔΑ: ΨΟΗ00ΞΤΒ-ΦΔ7), τα εν λόγω άρθρα εφαρμόζονται κατά περίπτωση, χωρίς να απαιτείται ειδική νομοθετική ρύθμιση, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι τιθέμενες σε αυτό προϋποθέσεις.

Συνεπώς, **δεν απαιτείται ειδική εθνική διάταξη** για την προσφυγή από μέρους της αναθέτουσας αρχής στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις των άρθρων 32 και 269 του ν. 4412/2016, όπως μάλιστα έχει ήδη τονίσει η Αρχή σε προηγούμενες Γνώμες της (πρβλ. όπ.π.), το γεγονός ότι εθνική νομοθετική ρύθμιση αναφέρεται στην ανάθεση σύμβασης με βάση τις εν λόγω διατάξεις, δεν καθιστά περισσότερο ελαστικές τις προϋποθέσεις εφαρμογής του ανωτέρω άρθρου, τουλάχιστον ως προς τις συμβάσεις άνω των ορίων, το δε **βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν πράγματι οι εξαιρετικές περιστάσεις** που δικαιολογούν την παρέκκλιση, **εξακολουθεί να φέρει η αναθέτουσα αρχή που τις επικαλείται**.

Περαιτέρω, όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενες γνώμες της Αρχής ειδικώς επί υποβληθέντων αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της

διαπραγμάτευσης (πρβλ. ενδεικτικά αριθμ. Δ11/2022, Δ28/2021, Δ81/2020, Δ100/2020 Γνώμες της Αρχής): «οι προϋποθέσεις για την προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 [...] του ν. 4412/2016 πρέπει να εξετάζονται κάθε φορά *ad hoc*, κατά το διδόμενο πραγματικό, αυτοτελώς και ανεξαρτήτως τυχόν θεσπιζομένων νομοθετικών “τεκμηρίων”, τουλάχιστον για τις συμβάσεις άνω των ορίων». Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω και ανεξαρτήτως τυχόν προηγούμενης σχετικής εθνικής νομοθετικής πρόβλεψης, τονίζεται ότι **η σωρευτική συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής** εκάστης επικαλούμενης νομικής βάσης εκ των περιοριστικά αναφερόμενων στο άρθρο 32 ν. 4412/2016 για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης **πρέπει να εξετάζεται αυτοτελώς και κατά περίπτωση (ad hoc)**.

Συναφώς, ως προς την προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει τονίσει σε Ανακοινώσεις της¹ ότι η πλήρωση των προϋποθέσεων πρέπει να είναι σωρευτική και η **ερμηνεία τους συσταλτική**, καθώς η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση επιτρέπει στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς «να διαπραγματεύονται απευθείας με τους δυνητικούς αναδόχους· [...] δεν επιτρέπει την απευθείας ανάθεση σε προεπιλεγμένο οικονομικό φορέα, εκτός αν μόνο ένας τέτοιος φορέας θα είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση εντός των τεχνικών και χρονικών περιορισμών που επιβάλλονται από τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης» [η τελευταία αναφορά ειδικώς ως προς την περίπτωση επίκλησης των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' που αναφέρονται σε κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση].

Επ' ευκαιρία των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προσφάτως εκκινήσει διαδικασία για παραβίαση της ενωσιακής νομοθεσίας (EU PILOT) σε βάρος κρατών – μελών, για την ανάθεση συμβάσεων χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σε συνέχεια εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούσαν στην προσφυγή στο άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

III. Επιπροσθέτως των ανωτέρω, υπενθυμίζεται, σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 26, 32 και 269, η υποχρέωση για σύνταξη της **ειδικής γραπτής έκθεσης του άρθρου 341 ν. 4412/2016** (άρθρου 84 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 100 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) στην οποία, μεταξύ άλλων, πρέπει να αναφέρεται η **αιτιολογία** για την εφαρμογή των ανωτέρω άρθρων. Τονίζεται ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του εν λόγω άρθρου 341, **η έκθεση ή τα κύρια στοιχεία της γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην Αρχή**, κατόπιν αιτήσεώς τους².

¹ Βρυξέλλες, 9.9.2015 COM(2015) 454 final σχετικά με το άσυλο, όπως και η πιο πρόσφατη «Ανακοίνωση με οδηγίες σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19» (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1.4.2020 C 108 I/1).

² Πρβλ. άρθρο 341 ν. 4412/2016 Χωριστές εκθέσεις σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων (άρθρα 84 παράγραφο 1 και 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 100 παράγραφο 1 και 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ): «1. Για κάθε σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου και κάθε εισαγωγή ενός δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές του Βιβλίου Ι συντάσσουν γραπτή έκθεση η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον: [...] ε) όσον αφορά τις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση και τον ανταγωνιστικό διάλογο, τις οριζόμενες στο άρθρο 26 περιστάσεις που δικαιολογούν την προσφυγή στις διαδικασίες αυτές, στ) όσον αφορά τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, τις οριζόμενες στο άρθρο 32 περιστάσεις που δικαιολογούν την προσφυγή

Περαιτέρω, υπενθυμίζεται η **υποχρέωση του άρθρου 64 ν. 4412/2016** (αντίστοιχου άρθρου 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) καθώς και του άρθρου 294 (αντίστοιχου άρθρου 70 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) **περί γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης** («οι αναθέτουσες αρχές αποστέλλουν γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης [...]») **το αργότερο 30 ημέρες μετά τη σύναψη** σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο, σε συνέχεια της σχετικής απόφασης ανάθεσης ή σύναψης. Η ανωτέρω υποχρέωση γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης **καταλαμβάνει και** τις περιπτώσεις ανάθεσης, κατόπιν προσφυγής στην **εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης**.

Στο τελευταίο δε εδάφιο των παρ. 1 και 2 του άρθρου 341 ν. 4412/2016, προβλέπεται ρητώς ότι, εφόσον η γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης που συντάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 64 (για τις αναθέτουσες αρχές του Βιβλίου Ι) ή το άρθρο 294 ή την παρ. 2 του άρθρου 319 (για τους αναθέτοντες φορείς του Βιβλίου ΙΙ) περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται στις ανωτέρω παραγράφους (1 & 2) του εν λόγω άρθρου, όσον αφορά στα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να εμπεριέχονται στην ειδική έκθεση του άρθρου 341, **οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παραπέμπουν απευθείας στη γνωστοποίηση αυτή**³.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται σε δημόσιες συμβάσεις, η εκτιμώμενη αξία των οποίων βρίσκεται άνω των ορίων των Οδηγιών (για τα όρια, πρβλ. άρθρα 5 και 235 του ν. 4412/2016, για το Βιβλίο Ι και το Βιβλίο ΙΙ, αντιστοίχως), αλλά και σε δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων, εάν αποτελούν τμήματα σύμβασης που, με βάση τους κανόνες υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης του άρθρου 6 ν. 4412/2016, καταλήγουν να είναι δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων (σχετικά με τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας σύμβασης πρβλ. αναλυτικά

στη διαδικασία αυτή [...]. Η έκθεση αυτή δεν απαιτείται για συμβάσεις βασιζόμενες σε συμφωνίες-πλαίσιο, εφόσον συνάπτονται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 ή την περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 39. Εφόσον η γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης που συντάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 64 περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται στην παρούσα παράγραφο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παραπέμπουν στη γνωστοποίηση αυτή.

2. Οι αναθέτοντες φορείς του Βιβλίου ΙΙ διατηρούν τις κατάλληλες πληροφορίες για κάθε σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Οδηγίας και κάθε εισαγωγή δυναμικού συστήματος αγορών και κάθε υλοποίηση δυναμικού συστήματος αγορών. Οι εν λόγω πληροφορίες τους επιτρέπουν, σε μεταγενέστερη φάση, να αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους σχετικά με: [...] β) τη χρήση διαδικασιών διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη προκήρυξη σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 269, [...]. Εφόσον η γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης που συντάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 294 ή την παρ. 2 του άρθρου 319, περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται στην παρούσα παράγραφο, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να παραπέμπουν στη γνωστοποίηση αυτή. 3. Η έκθεση ή τα κύρια στοιχεία της γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην Αρχή κατόπιν αιτήσεώς τους. 4. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 45 και του άρθρου 277 στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων εφαρμογής δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου».

³ Πρβλ. τα στοιχεία του Παραρτήματος Δ1 του τυποποιημένου εντύπου προς την Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης», chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://simap.ted.europa.eu/documents/10184/99166/EL_F03.pdf

Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) 25/2020 της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: ΩΔΣΙΟΞΤΒ-92Ω) που βρίσκεται αναρτημένη και στην ιστοσελίδα της Αρχής www.eaadhsy.gr).

IV. Τέλος, υπενθυμίζεται η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Αρχής επί αιτημάτων παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

«δδ) "Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β` της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016 (Α147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής [...]».

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Αρχή έχει αρμοδιότητα για την παροχή σύμφωνης γνώμης προκειμένου για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης των άρθρων 26, 32 και 269 του ν. 4412/2016 για δημόσιες συμβάσεις, η εκτιμώμενη αξία των οποίων βρίσκεται άνω των ορίων των Οδηγιών και υπολογιζόμενη σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 (σχετικά με τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας σύμβασης πρβλ. αναλυτικά Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) 25/2020 της ΕΑΑΔΗΣΥ, ό.π.).

Ως εκ τούτου, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, η ΕΑΑΔΗΣΥ δεν έχει αρμοδιότητα για την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων και σε κάθε περίπτωση, εφόσον συντρέχει και μπορεί να τεκμηριωθεί κατάσταση ανωτέρας βίας. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας εξετάζει, τεκμηριώνει και φέρει την ευθύνη για την υπαγωγή των εκάστοτε πραγματικών περιστατικών στις επικαλούμενες διατάξεις, όπως και για τη σωρευτική συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της νομικής βάσης που επικαλείται και εφαρμόζει για την προσφυγή της στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης (χωρίς την παροχή [σύμφωνης] γνώμης εκ μέρους της ΕΑΑΔΗΣΥ). Η ανωτέρω κρίση λαμβάνει χώρα κάθε φορά ad hoc, με βάση τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά εκάστης υπόθεσης, τα οποία επικαλείται η αναθέτουσα αρχή και τα οποία θα πρέπει να τεκμηριώνονται/ στοιχειοθετούνται δεόντως και με κάθε πρόσφορο μέσο, προκειμένου να αποδεικνύεται μέσω εγγράφων ή/και άλλων στοιχείων η συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων.

Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι η εκ μέρους της ΕΑΑΔΗΣΥ παροχή γενικών οδηγιών και κατευθύνσεων δεν δύναται να υποκαταστήσει την, επί συγκεκριμένων ζητημάτων, κρίση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, στη διάθεση των οποίων βρίσκονται όλα τα σχετικά στοιχεία και έγγραφα τεκμηρίωσης και στην αρμοδιότητα των οποίων εναπόκειται να ελέγξουν εάν πληρούνται οι τιθέμενες από το νόμο προϋποθέσεις.

V. Για περαιτέρω ενημέρωσή σας σχετικά με τη διαδικασία έκδοσης απόφασης της Αρχής επί αιτημάτων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων περί παροχής σύμφωνης γνώμης του

άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011 για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, βρίσκεται ανηρτημένη στην ιστοσελίδα της Αρχής (www.eaadhsy.gr ή www.hsppa.gr) η Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) υπ' αριθμ. 1/2013 (ΑΔΑ: ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ), καθώς και η Κ.Ο. 27/2021 (ΑΔΑ: Ψ8Σ4ΟΞΤΒ-ΨΔ3). Στην ιστοσελίδα της Αρχής βρίσκονται αναρτημένες και οι εκδοθείσες γνώμες της επί αιτημάτων προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' έτος έκδοσης και ανά επικαλούμενη νομική βάση, από συστάσεως της Αρχής μέχρι και σήμερα.

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι αφετήριο γεγονός για την εκκίνηση της προθεσμίας των είκοσι (20) εργάσιμων ημερών για την παροχή της εν λόγω σύμφωνης γνώμης της Αρχής, **προκειμένου για συμβάσεις άνω των ορίων, σύμφωνα με τους κανόνες υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης του άρθρου 6 ν. 4412/2016**, αποτελεί η υποβολή στην Αρχή σχετικού αιτήματος, συνοδευόμενου από όλα τα αναγκαία στοιχεία για την τεκμηρίωση της προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Κατά συνέπεια, δεν εκκινεί η ως άνω προθεσμία, ούτε βεβαίως τεκμαίρεται τέτοια γνώμη, εάν προηγουμένως δεν έχει διαβιβασθεί νομίμως στην Αρχή, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής, ο πλήρης φάκελος με τα στοιχεία εκείνα που κατά τρόπο ορισμένο, σαφή και αιτιολογημένο τεκμηριώνουν την προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, ώστε να κριθεί ad hoc η συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων.

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
3. Γραφείο Δημόσιων & Διεθνών Σχέσεων
4. Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων
5. Διεύθυνση Ελέγχου
6. Διεύθυνση Μελετών & Γνωμοδοτήσεων
7. Διεύθυνση Συντονισμού
8. Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- 1) Προεδρία της Δημοκρατίας
- 2) Βουλή των Ελλήνων
- 3) Όλα τα Υπουργεία / Γενικές-Ειδικές Γραμματείες

(Γραφεία κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/νσεις Νομοθετικού έργου, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)

- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

(προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης])

- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

(προς περαιτέρω κοινοποίηση στις Εφορείες Αρχαιοτήτων),

- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

- Υπουργό Επικρατείας, κ. Γεώργιο Γεραπετρίτη
- Υφυπουργό στον Π/Θ, κ. Ιωάννη Οικονόμου
- Υφυπουργό στον Π/Θ, κ. Χρήστο Τριαντόπουλος
- Υπουργό Επικρατείας, κ. Χρήστο –Γεώργιο Σκέρτσος
- Γενική Γραμματεία Π/Θ, Γενικό Γραμματέα κ. Γρηγόριο- Αλέξανδρο Δημητριάδη

4) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

(προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν. 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.)

5) Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Γρ. Γενικού Γραμματέα)

6) Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Γρ. Γενικού Γραμματέα)

7) Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), τα νοσοκομεία και τους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείου Υγείας, Τμήματα Προμηθειών)

8) Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

(Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων, Δ/νσεις Νομοθετικού)

(προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Τμήματα/Γραφεία Προμηθειών)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης

9) Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)

10) Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων

